

عنوان مقاله:

مطالعه کانی های رسی خاک های گچی زمین ریخت های مختلف در منطقه شرق اصفهان

محل انتشار:

دوفصلنامه تولید و فرآوری محصولات زراعی و باغی، دوره 0، شماره 27 (سال: 1383)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

حمیدرضا کریم زاده

احمد جلالیان

حسین خادمی

خلاصه مقاله:

کانی های رسی شایسته بررسی دقیقی هستند، زیرا در بسیاری از خاک ها نقشی مهمی بازی می کنند. شناسایی کانی های رسی پنج خاک گچی از زمین ریخت های مختلف در شرق اصفهان با استفاده از پراش اشعه ایکس (X-ray diffraction) مورد بررسی قرار گرفت. علاوه بر این، خاکدانه ها و رسوب های فرسایش یافته بادی به وسیله میکروسکوپ الکترونی روبشی (Scanning electron microscopy) مشاهده و با اسپکتروفتومتری اشعه ایکس (Energy dispersive X-ray analyser) تجزیه گردید. نتایج نشان می دهند که در همه نیم رخ های خاک، کانی های پالیگورسکیت، میکا، کائولینیت، کلریت و کوارتز و به مقدار ناچیز ورمی کولیت و کانی های مخلوط نامنظم وجود دارند. اسمکتیت در خاک های دشت دامنه ای و تراس قدیمی رودخانه شناسایی شد ولی در خاک های مخروط افکنه دیده نشد. احتمالا کانی های کلریت، کائولینیت، میکا و کوارتز از مواد مادری به ارث رسیده اند. به نظر می رسد که کانی پالیگورسکیت در خاک های مخروط افکنه با عمق افزایش، در حالی که در خاک های تراس قدیمی رودخانه، با عمق کاهش می یابد. بخش زیادی از پالیگورسکیت موجود در خاک های مخروط افکنه در پایان دوره ترشیری موقعی که منطقه توسط برکه های کم عمق و خیلی شور پوشیده بود به صورت خود تشکیل ایجاد گردیده است. منشا پالیگورسکیت در خاک های تراس قدیمی ماهیتا آواری می باشد و منشا بادی پالیگورسکیت نیز محتمل است، زیرا که در افق های سطحی این خاک به مقدار زیاد شناسایی گردید. در خاک های تراس قدیمی، افزایش اسمکتیت با عمق در مقایسه با کاهش پالیگورسکیت، به خود تشکیل اسمکتیت از پالیگورسکیت نسبت داده می شود.

کلمات کلیدی:

Clay minerals, Gypsum, Aridisols, Landforms, Central Iran Plateau, Palygorskite, Smectite
کانی های رسی، اربیدی سول های گچی، اشکال اراضی، فلات ایران مرکزی، پالیگورسکیت، اسمکتیت، خود تشکیل

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1219421>

